

บทความวิจัย (Research Article)

การตีความและลีลาการบรรเลงบทเพลง ออคโทเบอร์
จากเพลงชุด เดอะซีซันส์ ของไชคอฟสกี

Interpretation and Performance Practice on
October from The Seasons by Tchaikovsky

พิชยา อัมรรักษ์,* ปานใจ จุฬารัตน์

คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

Pitchaya Ammaruk,* Panjai Chulapan

Faculty of Fine and Applied Arts, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand

Received: February 14, 2023 / Revised: June 22, 2023 / Accepted: June 26, 2023

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เกี่ยวกับการตีความและลีลาการบรรเลงบทเพลง ออคโทเบอร์ จากเพลงชุด เดอะซีซันส์ สำหรับเปียโน ประพันธ์โดยปีเตอร์ อิลิช ไชคอฟสกี (ค.ศ.1840-1893) จากยุคโรแมนติกเพื่อ 1) ศึกษาชีวประวัติของไชคอฟสกีและประวัติความเป็นมาของบทเพลง 2) วิเคราะห์บทเพลง และ 3) ตีความบทเพลงและใช้เทคนิคการบรรเลงที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถบรรเลงได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์แบบ ซึ่งจะสามารถเป็นแนวทางในการศึกษาวิเคราะห์บทเพลงเปียโนดังกล่าวสำหรับผู้สนใจต่อไปได้ ขั้นตอนในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย การคัดเลือกบทเพลงที่เหมาะสมสำหรับการแสดง การศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การศึกษาเทคนิคการบรรเลงและตีความบทเพลง การฝึกซ้อมบทเพลงและทำการแสดงเดี่ยวเปียโน และการนำเสนอรูปเล่มวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์และการเผยแพร่บทความที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาวิจัยประกอบด้วยประวัติผู้ประพันธ์เพลง ประวัติบทเพลงและการตีความบทเพลง ไชคอฟสกีเป็นนักดนตรีและคีตกวีผู้ยิ่งใหญ่ของรัสเซีย สามารถเล่นเปียโนและอ่านโน้ตเพลงได้เป็นอย่างดี อย่างไรก็ตามครอบครัวของเขาจำเป็นต้องให้เขาศึกษาและประกอบอาชีพด้านกฎหมายมากกว่าเล่นดนตรี ขณะเดียวกันไชคอฟสกีก็ได้ใช้เวลาว่างกับสิ่งที่ตัวเองรักโดยเริ่มหัดประพันธ์เพลงและศึกษาดนตรีเพิ่มเติมไปด้วย ไชคอฟสกีได้สมัครเข้าเรียนดนตรีที่สำนักของครูสอนดนตรีชื่อ นิโคลัส ซาเรมบา และได้เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศเพื่อศึกษาดนตรีเพิ่มเติมอีกด้วย ต่อมาในปี ค.ศ.1862 ได้มีการจัดตั้งสถาบันดนตรีขึ้น

* Corresponding author, email: film_nar_ruk@hotmail.com

ในเซนต์ปีเตอร์สเบิร์ก ภายใต้ความอุปถัมภ์ของแกรนด์ดัชเชส เฮเลน โดยมีอันโทน รูบินสไตน์ (ค.ศ.1829-1894) เป็นผู้อำนวยการ ณ สถาบันดนตรีแห่งนี้ ไชคอฟสกีได้เรียนวิชาการเรียบเรียงเสียงวงดนตรีกับอันโทน และเรียนเปียโนกับนิโคลัส รูบินสไตน์ (ค.ศ.1835-1881) อย่างจริงจัง หลังจากนั้นไชคอฟสกีได้ออกเดินทางไปยังทวีปยุโรป การเดินทางในครั้งนี้สร้างแรงบันดาลใจให้ไชคอฟสกีประพันธ์ผลงานเพลงที่มีชื่อเสียงมากมาย อาทิ เพลงโหมโรง ซิมโฟนี คอนแชร์โต บทเพลงสำหรับเปียโนและบัลเลต์ ดนตรีของไชคอฟสกีมีลักษณะโดดเด่นด้วยความกลมกลืนที่ลุ่มลึก ท่วงทำนองที่แสดงออกถึงอารมณ์ที่ลึกซึ้ง บทเพลงส่วนมากได้ถูกนำออกแสดงบ่อยครั้งในหอแสดงดนตรีและสถาบันดนตรีทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบัลเลต์เรื่อง *Swan Lake*, *The Nutcracker* และ *Sleeping Beauty* ไชคอฟสกีได้รับการยกย่องว่าเป็นนักดนตรีผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของโลก บทเพลงที่เขาประพันธ์ขึ้นก็ยังเป็นที่นิยมบรรเลงกันทุกยุคทุกสมัย

ไชคอฟสกีประพันธ์เพลงชุด *เดอะซีซันส์* ขึ้นในปี ค.ศ.1875 ประกอบด้วยบทเพลงขนาดสั้นจำนวน 12 บท มีเนื้อหาเกี่ยวกับฤดูกาลต่าง ๆ 4 ฤดูที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดทั้งปีในประเทศรัสเซีย บทเพลงแต่ละบทมีลักษณะทางดนตรีต่างกันออกไปตามบรรยากาศในแต่ละเดือน ไชคอฟสกีได้รับการว่าจ้างจากนิโคไล แบร์นาร์ด (ค.ศ.1844-1905) บรรณาธิการนิตยสารฉบับหนึ่งให้ประพันธ์เพลงขนาดสั้น โดยมีแบร์นาร์ดเป็นผู้เขียนบทวีประกอบเพลงทุกบท บทเพลงทั้ง 12 บทประกอบด้วย *ธันวาคม*, *มกราคม*, *กุมภาพันธ์* และ *มีนาคม* พรรณนาถึงภาพของฤดูหนาว *เมษายน* และ *พฤษภาคม* พรรณนาถึงภาพของฤดูใบไม้ผลิ *มิถุนายน*, *กรกฎาคม* และ *สิงหาคม* พรรณนาถึงภาพของฤดูร้อน และ *กันยายน*, *ตุลาคม* และ *พฤศจิกายน* พรรณนาถึงภาพของฤดูใบไม้ร่วง

บทเพลง *ตุลาคม* อยู่ในกุญแจเสียง D ไมเนอร์ในสัปดาห์สองตอน มีเครื่องหมายประจำจังหวะ 4/4 ทำนองหลักในตอนแรกนำเสนอบรรยากาศที่หนาวเย็นผ่านความรู้สึกสงบนิ่ง ภาพของฤดูใบไม้ร่วงที่ค่อย ๆ จางหายไปตามสายลม แสดงความรู้สึกของธรรมชาติที่เศร้าโศก ความว่างเปล่า ความเดียวดาย ความเหงา และความเจ็บปวดในฤดูใบไม้ร่วง ซึ่งในการตีความและการบรรเลง ผู้วิจัยต้องถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าวออกมาด้วยเสียงที่เบาและต่อเนื่อง ทำนองหลักต้องเด่นชัด ในขณะที่ทำนองรองและคอร์ดต้องเบาว่าการยึดจังหวะอย่างอิสระและการควบคุมเสียงโดยใช้ปลายนิ้วเพื่อถ่ายทอดเสียงให้มีความคมชัดเป็นเทคนิคที่จำเป็นซึ่งต้องการการฝึกซ้อม ไม่ว่าจะเป็นการซ้อมทีละมือ หรือซ้อมรวมกันในจังหวะช้าและค่อย ๆ เร็วขึ้นรวมทั้งการใช้เพเดิล เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและบรรยากาศของบทเพลงให้ถูกต้องและชัดเจนเป็นสิ่งที่สำคัญตามไปด้วย

ท่อนแรกของ *ออกโทเบอร์* มีท่วงทำนองที่ไพเราะอ่อนหวาน ควรเล่นด้วยโทนเสียงที่นุ่มนวลคล้ายการขับร้อง และสัมผัสที่ลิ้นไหลและเปี่ยมไปด้วยอารมณ์ การบรรเลงด้วยมือซ้ายเป็นรูปแบบของคอร์ดแตก ซึ่งควรรักษาความละเอียดอ่อนและไม่ดังมากนัก เพื่อให้ท่วงทำนองของมือขวาโดดเด่นขึ้น การใช้รูบาโดช่วยเพิ่มความลึกซึ้งทางอารมณ์ของบทเพลง โดยเฉพาะในช่วงที่สื่อถึงความโหยหาและความคิดถึง อีกแง่มุมสำคัญในการบรรเลง *ออกโทเบอร์* คือการใช้เพเดิลเท่าที่จำเป็นเพื่อหลีกเลี่ยงเสียงที่เบลอเกินไป แต่ยังคงความลิ้นไหล

ของเสียงที่ต่อเนื่อง อาจเหยียบเพเดิลเพียงครั้งเดียวเพื่อให้เกิดความก้องกังวานของโน้ตที่ต้องการที่ไม่รบกวนโน้ตอื่นมากเกินไป การตีความ *ออกโทเบอร์* ต้องอาศัยความเข้าใจในรูปแบบการประพันธ์ของไชคอฟสกี และความสามารถของเขาในการสร้างภาพทางดนตรีที่ชัดเจน การใช้โครมาติก การเปลี่ยนแปลงเสียงประสานอย่างละเอียด และการวางประโยคเพลงที่แสดงอารมณ์ ล้วนช่วยเสริมให้บทเพลงมีความรู้สึกครุ่นคิดลึกซึ้ง การเปรียบเทียบการบรรเลงที่ถูกบันทึกไว้โดยนักเปียโนที่มีชื่อเสียงจะสามารถให้ข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งช่วยให้นักเปียโนสามารถปรับแต่งแนวทางการบรรเลงของตนเองได้ นอกจากนี้ การศึกษาจดหมายของไชคอฟสกีและบันทึกทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับกระบวนการสร้างสรรค์ของเขา อาจช่วยให้นักเปียโนเชื่อมโยงกับบทเพลงได้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และสามารถถ่ายทอดอารมณ์ของบทเพลงออกมาได้อย่างสมบูรณ์

กล่าวโดยสรุปว่า ในการบรรเลงบทเพลงที่โดดเด่นด้านทำนองที่ไพเราะแต่แฝงความรู้สึกเศร้า เต็มไปด้วยจินตนาการและอารมณ์ที่ล่องลอยเป็นอิสระนี้ ต้องใช้การทำความเข้าใจในบทเพลงควบคู่ไปกับการตีความและฝึกเทคนิคเพื่อให้สามารถสร้างบรรยากาศและถ่ายทอดบทเพลงได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยเฉพาะการเน้นทำนองหลักให้นำเสนอออกมาอย่างชัดเจนและไพเราะ การตีความที่ถูกต้องควบคู่ไปกับทักษะทางเทคนิคเป็นสิ่งจำเป็นในการสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมและ โดยเฉพาะการเน้นทำนองให้ชัดเจนและไพเราะ ควรสร้างสมดุลระหว่างการแสดงอารมณ์กับเทคนิคที่แม่นยำเพื่อให้รายละเอียดของประโยคเพลง การออกทำนอง และความแตกต่างของความดังเบาได้รับการถ่ายทอดอย่างประณีต ท้ายที่สุด ความสามารถในการถ่ายทอดแก่นของ *October* อยู่ที่ความละเอียดอ่อนของนักเปียโนในการเข้าใจคุณค่าทางกวีของบทเพลง ซึ่งจะเปลี่ยนให้บทเพลงนี้ไปเป็นการแสดงออกทางศิลปะที่ลึกซึ้งและสะท้อนอารมณ์

คำสำคัญ : การแสดงเดี่ยวเปียโน / ออกโทเบอร์จากเดอะซีซันส์ / ไชคอฟสกี

Abstract

This research article focuses on the interpretation and performance style of the piece *October* from *The Seasons* suite for piano, composed by Pyotr Ilyich Tchaikovsky (1840-1893) from the Romantic period. The main objectives of the study are: 1) to study the biography of Tchaikovsky and the background of the piece; 2) to analyze the musical composition; and 3) to interpret the piece and apply appropriate performance techniques to achieve an accurate and complete rendition. This research aims to provide a guide for future analysis and performance of the piano work for those interested in studying it. The research process includes selecting a suitable piece for performance, reviewing related literature, studying

interpretation techniques, practicing the piece, performing a solo piano rendition, and presenting a complete thesis along with publishing relevant articles.

The research findings include an overview of the composer's biography, the history of the piece, and its interpretation. Tchaikovsky, a renowned composer and pianist from Russia, was proficient in piano and music notation. However, his family initially urged him to pursue a career in law rather than music. Despite this, Tchaikovsky continued to devote his free time to music composition, eventually enrolling at the Conservatory of Music in St. Petersburg. There, he studied orchestration with Anton Rubinstein and piano with Nikolai Rubinstein. His travels across Europe further inspired him, leading to the creation of many famous works, including overtures, symphonies, concertos, piano pieces, and ballets. His music, characterized by rich harmonies, expressive melodies, and profound emotional depth, remains widely celebrated in concert halls and music academies worldwide. Notably, his ballets such as *Swan Lake*, *The Nutcracker*, and *Sleeping Beauty* have become some of the most frequently performed works in the classical repertoire. Tchaikovsky is widely regarded as one of the greatest composers in the world, and his compositions remain widely performed.

Tchaikovsky composed *The Seasons* in 1875, a suite consisting of 12 short pieces that depict the changing seasons throughout the year in Russia. Each piece has distinct musical characteristics that reflect the atmosphere of its respective month. Tchaikovsky was commissioned by Nikolay Bernard (1844–1905), the editor of a magazine, to compose these short pieces, with Bernard himself writing the accompanying poetic epigraphs for each piece. The 12 pieces in the suite are as follows: December, January, February, and March portray scenes of winter; April and May depict spring; June, July, and August capture the essence of summer; while September, October, and November evoke the imagery of autumn. October, for instance, is written in D minor, in two parts with a 4/4 time signature. The primary theme evokes the cold, quiet ambiance of autumn, symbolizing the passing of the season with a sense of melancholy, loneliness, emptiness, and sorrow. In the performance of this piece, the researcher emphasizes expressing these emotions through soft, continuous sounds, with the melody standing out while the accompaniment and chords remain subdued. Techniques such as free tempo and precise control of dynamics with fingertip articulation are crucial.

Practicing slowly and gradually increasing the tempo, along with using the sustain pedal, is essential for conveying the emotional depth and atmosphere of the piece.

The first section of October features a lyrical melody, which should be played with a singing tone and a fluid, expressive touch. The left-hand accompaniment consists of broken chords that should remain delicate and unobtrusive, allowing the right-hand melody to shine. The use of rubato is recommended to enhance the expressiveness of the piece, particularly in phrases that convey longing and nostalgia. Another critical aspect of performing October is pedaling. The sustain pedal should be used sparingly to avoid blurring the harmonies while maintaining a smooth legato. Half-pedaling techniques may be employed to enhance the resonance of sustained notes without over-saturating the sound. Interpretation of October requires an understanding of Tchaikovsky's compositional style and his ability to evoke vivid imagery through music. His use of chromaticism, subtle harmonic shifts, and expressive phrasing contributes to the nostalgic and contemplative nature of the piece. Comparing different recorded interpretations can provide valuable insights into various performance approaches, helping the performer refine their expressive choices.

In conclusion, the performance of October, with its beautiful yet melancholic melody and free-flowing, imaginative mood, requires a deep understanding of the music. Proper interpretation, combined with technical skill, is necessary to create the correct atmosphere and faithfully present the piece, especially by highlighting the melody clearly and beautifully. An effective performance should balance emotional expressiveness with technical precision, ensuring that the nuances of phrasing, articulation, and dynamic contrast are carefully executed. Ultimately, the ability to capture the essence of October lies in the performer's sensitivity to the music's poetic qualities, transforming it from a mere sequence of notes into a deeply moving artistic expression.

Keywords: Piano Recital / October from The Seasons / Tchaikovsky

บทเพลง *The Seasons, Op.37a* เป็นชุดเพลงสำหรับเดี่ยวเปียโน ประกอบด้วยบทเพลงทั้งหมด 12 บทที่สื่อความหมายถึงการเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลตลอด 12 เดือนในประเทศรัสเซีย มีการบรรยายบรรยากาศของฤดูกาลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างกระจ่างและสวยงามโดยไม่ที่จำเป็นต้องมีเนื้อร้อง ผู้วิจัยเลือกบทเพลง *ออกโทเบอร์* หรือ *ตุลาคม (October)* หรือที่มีชื่อรองว่า *ฤดูใบไม้ร่วง (Autumn Song)* จากชุดเพลงนี้ เนื่องจากมีทำนองที่ไพเราะ มีการใช้โน้ตสามพยางค์อย่างต่อเนื่อง มีการนำเสนออารมณ์ความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนผ่านเนื้อดนตรีที่ไม่หนาแน่น แต่ลื่นไหลต่อเนื่องตลอดทั้งเพลงด้วยการใช้ลักษณะจังหวะขัด โน้ตสามพยางค์และคอร์ด ผู้วิจัยได้ศึกษา ตีความและฝึกเทคนิคการบรรเลงที่สอดคล้องกับบทเพลง และนำเสนอผลการวิจัยผ่านการแสดงเดี่ยวเปียโนและบทความนี้เพื่อให้ผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการตีความเรื่องราว อารมณ์ และฝึกซ้อมเพื่อบรรเลงบทเพลงได้อย่างสมบูรณ์

สำหรับงานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประวัติของไซคอฟสกีและประวัติของบทเพลง *October* รวมถึงการวิเคราะห์บทเพลงและเทคนิคการบรรเลง พร้อมทั้งนำเสนอแนวทางการฝึกซ้อมและวิธีการถ่ายทอดบทเพลงให้สมบูรณ์ ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าจะได้รับความรู้ความเข้าใจในด้านประวัติความเป็นมาของผู้ประพันธ์เพลงและบทเพลง สามารถวิเคราะห์ ตีความ และนำเสนอบทเพลงได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งผู้ชมการแสดงได้สัมผัสการแสดงเปียโนที่ผ่านการวิเคราะห์บทเพลง

ผลการศึกษา (Research Results)

จากการศึกษาและฝึกซ้อมบทเพลง ผู้วิจัยได้รวบรวมประวัติของผู้ประพันธ์เพลงและบทเพลง วิธีการบรรเลง รวมถึงการซ้อมในจุดที่ผู้วิจัยประสบปัญหา เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้อ่านได้ศึกษาต่อยอดและนำไปปรับใช้ได้อย่างสมบูรณ์ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ชีวิตประวัติของผู้ประพันธ์เพลง

ไซคอฟสกีเป็นนักดนตรีและคีตกวีผู้ยิ่งใหญ่ของรัสเซีย เริ่มสนใจศึกษาทางด้านดนตรี สามารถเล่นเปียโนและอ่านโน้ตเพลงได้เป็นอย่างดีตั้งแต่อายุ 8 ขวบ ถึงอย่างไรไซคอฟสกีไม่ได้ยึดอาชีพหรือเอาจริงจังทางด้านดนตรีมากนักเนื่องจากทางครอบครัวต้องการให้เขาศึกษาด้านกฎหมายอย่างจริงจังและออกมาประกอบอาชีพทนายความเพื่อเป็นการยกระดับในสังคมและเป็นความภาคภูมิใจของครอบครัว อย่างไรก็ตาม ในขณะเดียวกันไซคอฟสกีก็ได้ใช้เวลาว่างกับสิ่งที่ตัวเองรักโดยเริ่มหัดประพันธ์เพลงและศึกษาดนตรีเพิ่มเติมไปด้วย ในที่สุดไซคอฟสกีก็สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีทางด้านกฎหมายและประกอบอาชีพข้าราชการเป็นเสมียนในกระทรวงยุติธรรมที่เซนต์ปีเตอส์เบิร์ก (St. Petersburg) ไซคอฟสกีปรารถนาที่จะดำเนินอาชีพทางดนตรีอย่างมาก เขาใช้เวลาว่างในการดูละคร บัลเลต์และอุปรากร และในปี ค.ศ.1861 เขาได้สมัครเข้าเรียนดนตรีที่สำนักของ

ครูสอนดนตรีชื่อนิโคลัส ซาเรมบา (Nicholas Zarembo, ค.ศ.1821-1879) และได้เดินทางไปท่องเที่ยวต่างประเทศเพื่อศึกษาดนตรีเพิ่มเติมอีกด้วย

ในปี ค.ศ.1862 ได้มีการจัดตั้งสถาบันดนตรีขึ้นในเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก ภายใต้ความอุปถัมภ์ของแกรนด์ดัชเชสเฮเลน (Grand Duchess Helen) โดยมีอันโตน รูบินสไตน์ (Anton Rubinstein, ค.ศ.1829-1894) เป็นผู้อำนวยการ ณ สถาบันดนตรีแห่งนี้ ไชคอฟสกีได้เรียนวิชาเรียบเรียงเสียงวงดนตรี (Orchestration) กับอันโตน และเรียนเปียโนกับนิโคลัส รูบินสไตน์ (Nicholas Rubinstein, ค.ศ.1835-1881) อย่างจริงจัง และได้ประพันธ์ผลงานเพลงชิ้นสำคัญคือ *Symphony No.1 in G Minor* ในปี ค.ศ.1866

หลังจากนั้นไชคอฟสกีได้ออกเดินทางไปยังทวีปยุโรป เขาได้รับการสนับสนุนจากมาดาม ฟอน เมค (Nadezhda von Meck, ค.ศ.1831-1894) เศรษฐีหม้ายที่ให้เงินสนับสนุนโดยไม่หวังผลตอบแทน การเดินทางในครั้งนี้ได้สร้างแรงบันดาลใจให้ไชคอฟสกีประพันธ์ผลงานเพลงที่มีชื่อเสียงมากมายหลายบท อาทิ เพลงโหมโรงซิมโฟนี คอนแชร์โต้ บทเพลงเชมเบอร์ อุปรากร บทเพลงสำหรับเปียโนและบัลเลต์ โดยเฉพาะบัลเลต์ที่เป็นที่รู้จักกันดี เช่น *สวอนเลค (The Swan Lake)* *เจ้าหญิงนิทรา (The Sleeping Beauty)* และ *เดอะนัทแครกเกอร์ (The Nutcracker)* ไชคอฟสกีได้รับการยกย่องว่าเป็นนักดนตรีผู้ยิ่งใหญ่คนหนึ่งของโลก บทเพลงที่เขาประพันธ์ขึ้นก็ยังเป็นที่นิยมบรรเลงกันทุกยุคทุกสมัย

2. ประวัติบทประพันธ์เพลง

บทเพลงชุด *The Seasons, Op.37a* ถูกประพันธ์ขึ้นในปี ค.ศ.1875 ประกอบด้วยบทเพลงขนาดสั้นจำนวน 12 บท มีเนื้อหาเกี่ยวกับฤดูกาลต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงตลอดทั้ง 12 เดือนในประเทศรัสเซีย แต่ละบทมีลักษณะทางดนตรีต่างกันออกไปตามบรรยากาศในแต่ละเดือน ไชคอฟสกีได้รับการว่าจ้างจากนิโคเล แบร์นาร์ (Nikolay Bernard) บรรณาธิการนิตยสารฉบับหนึ่งให้ประพันธ์เพลงสั้นในแต่ละเดือน โดยแบร์นาร์เป็นผู้เขียนบทกวีประกอบเพลงทุกบท

บทเพลงในเพลงชุดนี้อยู่ในสัจคีตลักษณ์สองตอน (Binary Form) และสามตอน (Ternary Form) ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อนมากนัก บทเพลงทั้ง 12 บทประกอบด้วย *December, January, February*, และ *March* พรรณนาถึงภาพของฤดูหนาว *April* และ *May* พรรณนาถึงภาพของฤดูใบไม้ผลิ *June, July*, และ *August* พรรณนาถึงภาพของฤดูร้อน และ *September, October*, และ *November* พรรณนาถึงภาพของฤดูใบไม้ร่วง บทเพลง *October* มีรูปแบบสัจคีตลักษณ์สองตอนและอยู่ในฤดูใบไม้ร่วง นอกจากนี้ บทเพลงทุกบทยังมีทำนองที่ไพเราะ มีองค์ประกอบทางดนตรีที่หลากหลาย มีคอร์ดที่เรียบง่าย บทเพลงในแต่ละเดือนมีเอกลักษณ์อย่างชัดเจน เช่น *December* กล่าวถึงบรรยากาศของความหนาวเย็นในคืนวันคริสต์มาส การขอพรเพื่อให้พวกเขาได้มีความสุขในเทศกาลครั้งนี้ *February* กล่าวถึงเทศกาลคาร์นิวัล (Carnival) ที่เต็มไปด้วยบรรยากาศของความสนุกสนาน หรือแม้กระทั่ง *October* ที่กล่าวถึงบรรยากาศของ

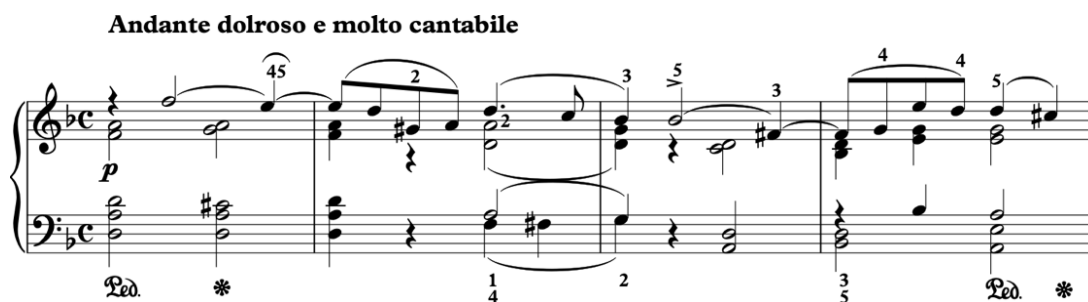
ฤดูใบไม้ร่วง และยังมีชื่อเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า “Autumn Song” ซึ่งบรรยายเกี่ยวกับใบไม้ที่ร่วงโรยและความเศร้าของฤดูนี้ ดนตรีแตกต่างกันออกไปตามบรรยากาศในแต่ละเดือน ผู้วิจัยต้องตีความให้เหมาะสม ตลอดจนถ่ายทอดบทเพลงเพื่อให้ผู้ฟังเข้าถึงอารมณ์และสามารถสะท้อนถึงความเป็นศิลปินของผู้วิจัยให้ดีที่สุด

สำหรับบทเพลง *October* มีการนำแนวคิดมาจากบทกวีของอเล็กซี ตอลสตอย¹ (Aleksey Tolstoy, ค.ศ.1883-1945) ใจความว่า “Autumn, falling down on our poor orchid, the yellow leaves are flying in the wind.” กล่าวถึงฤดูใบไม้ร่วงในเดือนตุลาคมที่กำลังจะสิ้นสุดลง ดอกไม้ที่ร่วงหล่นลงอย่างน่าสงสาร ใบไม้สีเหลืองปลิดปลิวไปตามสายลม แสดงถึงการเข้าสู่ฤดูหนาวอย่างแท้จริง ไซคอปสกีได้พรรณนาถึงภาพและความรู้สึกซึ่งแสดงให้เห็นถึงความโศกเศร้าและหดหู่ในช่วงฤดูใบไม้ร่วงผ่านบทเพลงได้อย่างสวยงาม

3. การวิเคราะห์ การตีความ และลีลาการบรรเลง

บทเพลง *October* อยู่ในกุญแจเสียง D Minor ในสัณฐานลักษณ์สองตอน (Binary Form) ใช้เครื่องหมายประจำจังหวะ (Time Signature) 4/4 และมีคำกำกับว่า Andante Doloroso e Molto Cantabile ซึ่งคำว่า คันทาบิเล หมายถึงการบรรเลงให้เหมือนเพลงร้อง และมีแนวคิดจากบทกวี

Example 1 Section A, mm. 1-4

ทำนองหลักตอนเริ่มต้นแบ่งออกเป็น 9 ห้อง แยกเป็น 2 ประโยค กล่าวคือ 4 ห้องแรกเป็นประโยคที่หนึ่ง และ 5 ห้องหลังเป็นประโยคที่สอง ในตอนแรกมีการนำเสนอถึงบรรยากาศที่หนาวเย็นผ่านความรู้สึกสงบนิ่ง ภาพของฤดูใบไม้ร่วงที่ค่อย ๆ จางหายไปตามสายลม แนวบนมือขวามีการลากเสียงแนวทำนองไว้สำหรับเทคนิคการบรรเลง ผู้วิจัยแนะนำให้นักนิพนธ์ไปที่แนวทำนองและควบคุมเสียงให้นิ่งและสง่างามขณะที่

¹ Alex Burns, “Pyotr Ilyich Tchaikovsky: The Seasons, Op.37a, No.10 (October),” accessed October 5, 2022, <https://classicaalexburns.com/2021/10/05/pyotr-ilyich-tchaikovsky-the-seasons-october-autumn-song>.

แนวอินบรเพลงเป็นคอร์ด มีการนำเสนอคอร์ดแรกคือ Dm จากนั้นเปลี่ยนเป็นคอร์ด A7 ที่มีโน้ต D เป็นโน้ตเบส มีการเคลา (Resolution) ในแนวนโน้ต F มาหาโน้ต E ซึ่งทำให้เสียงมีความกลมกลืนกันมากขึ้น เช่นเดียวกันในโน้ต E แนวนเป็นโน้ตแขวน (Suspension) จึงมีการเคลาอีกครั้งเพื่อกลับมาที่โน้ต D ในห้องที่ 2 จากนั้นดำเนินไปเรื่อย ๆ จนกระทั่งกลับมาปรากฏอีกครั้งในห้องที่ 3 โน้ต B ในแนวนมีการเคลามาหาโน้ต F# ในคอร์ด D7 และปรากฏอีกครั้งในห้องที่ 4 โน้ต F# เคลาไปหาโน้ต G ในคอร์ด Bb ความพิเศษในคอร์ดสุดท้ายนั้นมีโน้ตแขวนคือ C# ซึ่งอยู่ในจังหวะที่ 4 ของห้อง ในการบรรเลงผู้วิจัยควบคุมไม่ให้เสียงคอร์ด หนาเกินไป จนทำให้แนวทำนองขาดความชัดเจน โดยเฉพาะนิ้วโป้งที่ต้องควบคุมไม่ให้กระแทกหรือทำให้ ทำนองขาดความไพเราะ (Example 1)

Example 2 Section A, mm. 5-9

ในห้องที่ 5-9 มีแนวทำนองใหม่เกิดขึ้น และถูกนำเสนอในลักษณะของโน้ตสามพยางค์ที่เป็นโครมาติก (Chromatic) โดยมีมือซ้ายนำเสนอคอร์ด A7 และ Dm ตามลำดับ ขณะเดียวกันองค์ประกอบในห้องที่ 8 นั้น ทำให้เกิดความแตกต่างกันอย่างมากกับจังหวะชัดในแนวมือขวา ทำให้ผู้ฟังรู้สึกถึงความกระสับกระส่ายหรือความไม่สบายใจ อีกทั้งมีการเน้นเสียง (Accent) ในโน้ตตัวที่สองของโน้ตสามพยางค์ทุกกลุ่มเพื่อสร้างความรู้สึกความไม่สบายใจหรือที่เจ็บปวดมากขึ้น ผู้วิจัยได้บรรเลงท่อนนี้โดยยึดจังหวะอย่างอิสระและควบคุมเสียงโดยใช้ปลาย นิ้วเพื่อถ่ายทอดเสียงให้ออกมามีความชัดเจนมากขึ้น (Example 2)

ไซคอฟสกีได้ถ่ายทอดความเข้มของเสียงที่เพิ่มมากขึ้นผ่านแนวทำนองหลักที่ซ้ำกัน 2 ครั้งในห้องที่ 5-6 อาจกล่าวได้ว่าเขาต้องการตอกย้ำถึงความเจ็บปวดรวดร้าวที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ความรู้สึกดังกล่าว

ยังถูกเสริมขึ้นด้วยการขยายของช่วงระดับเสียงที่แข็งแรงมากขึ้นในท้องที่ 5-7 มีการบรรเลงในลักษณะของ คู่แปด (Octave) จากโน้ต G ไปยังโน้ต G ที่ต่ำกว่าเพื่อสร้างความตึงเครียดให้มากขึ้น พร้อมกับมีการใช้ ความเข้มเสียงเบาลงเรื่อย ๆ จนจบประโยค (Example 2)

การบรรเลงคอร์ดท้องที่ 8 (Example 2) นั้นเห็นได้ว่าไซคอปสกีมีการใช้คอร์ดที่เรียบง่ายในรูปแบบ I-IV-I กล่าวคือเริ่มใน Dm, A7 และกลับมาคอร์ด Dm อีกครั้งก่อนจบประโยค เรียกว่าเป็นการเน้นย้ำกุญแจ เสียงโทนิคของตอนสั้น ๆ ก่อนที่แนวคิดของท่านองหลักใน 4 ท้องแรกกลับมาอีกครั้งในท้องที่ 9-12 โดยถูก นำเสนอในมือซ้าย อีกทั้งเกิดบทสนทนาโต้ตอบขึ้นระหว่างแนวท่านองหลักและแนวท่านองรอง (Counter Melody) ในมือขวาขณะที่มีการเล่นจังหวะขัด เพื่อทำให้เกิดความหลากหลายและสามารถสร้างความยืดหยุ่น ของดนตรีให้มากขึ้น มือซ้ายนอกจากเสนอท่านองหลักแล้วยังนำเสนอคอร์ดด้วยเช่นกัน โดยมีการใช้คอร์ดที่มี การเกลา (Resolution) กล่าวคือในท้องที่ 10 โน้ต E เกลามาหาโน้ต D ซึ่งอยู่ในคอร์ด Dm จากนั้นในท้องที่ 11 จากโน้ต F# เกลามาหาโน้ต G ในคอร์ด Gm ที่มี Bb เป็นโน้ตเบส เสียงไม่มีความไม่ซับซ้อน ฟังง่าย และทำ ให้สามารถได้ยินท่านองหลักชัดเจน

ผู้วิจัยซ้อมเล่นแยกโน้ตในมือซ้ายทีละแนว และซ้อมน้ำหนักรีดในแต่นิ้ว อาทิ นีวก้อยซึ่งเป็นนิ้วที่มี น้ำหนักเบาแต่ต้องนำเสนอแนวท่านองหลัก ในทางกลับกันนิ้วโป้งซึ่งมีน้ำหนักที่มากกว่าต้องบรรเลงแนว ประกอบท่านองที่ไม่สำคัญมากนัก ผู้วิจัยมีความเห็นว่าจุดนี้เป็นจุดสำคัญที่น่าสนใจเนื่องจากการเปิด ประโยคเพลง ต้องถ่ายทอดท่านองออกมาให้ได้ยินชัดเจน ทั้งยังต้องทำให้ผู้ฟังเข้าใจในความหมายของเดือน ตุลาคมผ่านท่านองแรกที่เป็นท่านองสำคัญของตอน A อย่างไรก็ตามแนวคิดของท่านองหลักที่ถูกพัฒนาและ เกิดขึ้นซ้ำนี้ทำให้ภาพของฤดูใบไม้ร่วงยิ่งชัดเจนขึ้นซึ่งการซ้ำแนวท่านองช่วยให้สามารถสร้างความน่าสนใจ เพิ่มขึ้นจากการนำเสนอครั้งก่อนหน้า

Example 3 Section A, mm. 13-16

ในท้องที่ 13 ได้มีการเริ่มประโยคใหม่อีกครั้ง ทิศทางของแนวทำนองหลักเป็นลักษณะของสเกลขาขึ้น ที่ถูกบรรเลงผ่านเครื่องหมายหน่วง (Tenuto) ขณะที่แนวทำนองรองยังคงบรรเลงอยู่ด้วยความเข้มเสียง ที่ดังมากขึ้นเล็กน้อย (Poco più forte) มีโน้ตสามพยางค์เกิดขึ้นในท้องที่ 13-14 ในลักษณะของตอนซ้ำกัน (Sequence) ที่มีการเปลี่ยนสีสันทันของเสียง (Tone Color) จากกุญแจเสียง F Major เป็น D ฮาร์โมนิกไมเนอร์ อีกทั้งยังเป็นประโยคตามต่อระหว่างแนวทำนองหลักกับแนวทำนองรอง ในท้องที่ 15-16 แสดงให้เห็นถึง การกลับมาของโน้ตขาลงที่เป็นสเกลโครมาติกซึ่งอ้างอิงจากท้องที่ 8 กลับมาในลักษณะเดียวกับตอนแรก มีความเข้มของเสียงที่ค่อย ๆ เบาลงเพื่อนำไปสู่ตอน B ในท้องที่ 16 มีการใช้เคเดนซ์สมบูรณ์ (Perfect Cadence) เพื่อแสดงให้เห็นตอนจบของตอน A (Example 3)

ตอน B ซึ่งปรากฏในท้องที่ 17-21 มีการเปลี่ยนโทนสีสันทัน (Color) มาอยู่ในกุญแจเสียง F Major ทำให้ บรรยายากาติในบทเพลงมีความสดใสมากขึ้น โทนมีความสว่างและการใช้กุญแจเสียงนี้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่อง กับกุญแจเสียงเดิม D Minor โดยเป็นกุญแจเสียงร่วม (Relative Key) ซึ่งหมายถึงกุญแจเสียงเมเจอร์และ ไมเนอร์ที่ใช้เครื่องหมายประจำกุญแจเสียงเหมือนกัน (Example 4)

Example 4 Section B, mm. 17-22

The musical score for Example 4, Section B, measures 17-22, is presented in two systems. The first system covers measures 17-19, and the second system covers measures 20-22. The key signature is one flat (F major), and the time signature is 3/4. The score begins with a piano (p) dynamic. The melody is primarily composed of eighth and sixteenth notes, often grouped in triplets and slurs. The bass line features several pedal points (Ped.) and asterisks (*) indicating specific harmonic or rhythmic features. A 'poco crescendo' marking is present in measure 20. The score concludes with a mezzo-forte (mf) dynamic in measure 22.

ท้องที่ 18 มีการกำหนดให้แนวทำนองรองอยู่ในช่วงเสียงอัลโต ซึ่งมีการกลับกันของลักษณะจังหวะ (Rhythmically Inverted) กับแนวโซปราโน แนวทำนองรองประกอบด้วยโน้ตสามพยางค์ 6 ตัวตามด้วย โน้ตตัวดำอีก 2 ตัว ขณะที่แนวทำนองหลักประกอบด้วยโน้ตตัวดำ 2 ตัวตามด้วยโน้ตสามพยางค์อีก 6 ตัว

มีการเพิ่มความเข้มเสียงมากขึ้นในท่อนที่ 20 และนำไปสู่การเปลี่ยนกุญแจเสียงไปยัง D Minor จากนั้นจบลงด้วยคอร์ดสุดท้ายของประโยคคือ A Major ที่แสดงถึงจุดสูงสุด (Climax) ทางอารมณ์ที่เป็นการสะท้อนคิดหรือเป็นการย้ำเตือนความเจ็บปวดที่สุดที่เกิดขึ้นในการจากไปของฤดูใบไม้ร่วงที่สิ้นสุดลง ความหนาวเย็นของฤดูหนาวที่กำลังเข้ามา ตอนนี้มี การบ่งบอกทิศทาง การเคลื่อนไหวของโน้ตอย่างชัดเจนและคงเสียงไว้อย่างต่อเนื่องด้วยเครื่องหมายยัติจังหะ (Fermata) (Example 4)

ผู้วิจัยตีความบทเพลงโดยเริ่มสร้างภาพบรรยากาศให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นจนถึงสู่จุดสูงสุดทางอารมณ์ และในแง่ของเสียงที่ต้องการถ่ายทอดออกมา มิใช่เพียงการเล่นแบบตรงไป ตรงมาเท่านั้น แต่สามารถสร้างบรรยากาศให้ผู้ฟังเข้าถึงและมีอารมณ์ร่วมได้ ผู้วิจัยจึงต้องควบคุมเสียงให้นิ่งและหนักแน่น เปลี่ยนเพดัลทุกจังหวะที่ 1 และ 3 ของแต่ละห้องจนกระทั่งเข้าสู่ท่อนที่ 21 มีการเปลี่ยนเพดัลที่โน้ต Bb และเข้าสู่ตอนถัดไป (Example 4)

ไซคอปสีกกลับมาใช้ตอนซ้ำอีกครั้งในท่อนที่ 22-23 เห็นได้ชัดว่าทำนองหลักในแต่ละห้องนั้นได้ถูกลดต่ำลงจากโน้ต A, G และ F ซึ่งในท่อนที่ 22-27 มีบทสนทนาเกิดขึ้นระหว่างทำนองหลักและทำนองรองอีก เช่นเคย มือซ้ายประกอบด้วยแนวเบสและแนวทำนองรองที่อยู่ในช่วงเสียงเทนเนอร์ นำเสนอคอร์ดที่มีเนื้อดนตรีที่หนาแน่นมากขึ้นและยังสร้างความตึงเครียด (Tension) เพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยเริ่มจากคอร์ด D7 โดยมีโน้ตเบสคือ F#, Gm7 โดยเกลานโน้ต F มาโน้ต E ในแนวเทนเนอร์ จากนั้นมีการใช้คอร์ด Bb โดยบรรเลงโน้ต E และเกลามาโน้ต D เพื่อสร้างเสียงที่เพิ่มความน่าสนใจให้กับผู้ฟัง จากนั้นผู้วิจัยข้อมควบคุมน้ำหนักนิ้วให้ดีเพื่อให้ได้ยินทำนองอย่างชัดเจน โดยแนวทำนองรองค่อย ๆ หยดลงจนหมดไปจากแนวทำนองหลัก อย่างไรก็ตาม จะเห็นได้ว่าการซ้ำทำนองจากเดิมในท่อนที่ 22-25 ในท่อนที่ 26-29 (Example 5)

Example 5 Section B, mm. 26-29

ต่อมาเข้าสู่ตอนเชื่อม (Transition) ในท่อนที่ 30 ช่วงนี้มีความสำคัญเช่นกันเนื่องจากการบรรเลงเป็นประโยคแบบถามตอบระหว่างมือขวาและมือซ้าย มือซ้ายบรรเลงเลียนแนวทำนองหลักที่บรรเลงอยู่ในมือขวา

จุดสูงสุดทางอารมณ์เกิดขึ้นเพียงครั้งเดียวในห้องที่ 32 โดยใช้เสียงที่สูงขึ้นและดั่งขึ้น และต่อมามีระดับเสียงต่ำลง เบาลง และค่อย ๆ ซ้ำลงเพื่อบรรยายถึงความรู้สึกของเพลงที่กำลังจะจบ

จากนั้นกลับมาสู่ตอนย้อนความ (Recapitulation) อีกครั้งหนึ่ง ในช่วงสุดท้ายหรือโคดาในกุญแจเสียง D Minor แสดงความรู้สึกของธรรมชาติที่เศร้าโศก ความว่างเปล่า ความเดียวดาย ความเหงาและความเจ็บปวดในฤดูใบไม้ร่วง บรรยายภาพเหล่านี้ด้วยการใช้ความเข้มของเสียงที่เบาลงจนกระทั่งไปจบเพลงอย่างเบามาก (*pppp*) (Example 6)

ผู้วิจัยควบคุมนิ้ว ลักษณะเสียง และเพดัลให้นิ่งมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ มีการนำเครื่องหมายมอเรนโด (Morendo) มาใช้ซึ่งทำให้เสียงค่อย ๆ เบาลงจนเจียบหายไปคล้ายกับการสิ้นสุดของฤดูใบไม้ร่วง นอกจากนี้ความรู้สึกดังกล่าวยังถูกเน้นย้ำผ่านตอนจบของบทเพลงอีกครั้งโดยการนำเสนอทำนองเพียงแนวเดียวเท่านั้น ซึ่งทำให้เกิดความรู้สึกเปราะบาง โดดเดี่ยวและโศกเศร้าที่สุด (Example 6)

ผู้วิจัยเปลี่ยนเพดัลทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนโน้ตเบสในมือซ้าย มีการใช้นิ้วที่สามารถทำให้บรรเลงต่อเนื่องกันได้มากที่สุด (Legato) เพื่อให้เสียงที่ถ่ายทอดออกมามีความไพเราะ ไม่ติดขัด โดยบรรเลงทำนองคล้ายกับการเคลื่อนไปข้างหน้า ตอนนี้มีการใช้เทคนิคการบรรเลงสั้น-ยาว สลับกัน ผู้วิจัยฝึกซ้อมแบบฝึกหัดเพิ่มเติม อาทิ Hanon และ Czerny, Op.299 เพื่อฝึกให้นิ้วแข็งแรงมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถพัฒนาทักษะมือซ้ายให้บรรเลงคอร์ดได้อย่างสมบูรณ์อีกด้วย

Example 6 Section B, mm. 53-56

ไซคอฟสกีได้พรรณนาถึงภาพและความรู้สึกโศกเศร้าและหดหู่ในช่วงฤดูใบไม้ร่วง มีการนำแนวคิดมาจากบทกวีของตอลสตอย โดยนำมาผสมผสานกับเทคนิคในยุคโรแมนติก เช่น การซ้อนทับกันของโน้ตดนตรี การนำทำนองหรือประโยคเพลงกลับมาเสนอซ้ำ สิ่งเหล่านี้ทำให้บทประพันธ์ดูลึกลับ มีความสมบูรณ์และยังสร้างบรรยากาศให้ผู้ฟังรู้สึกเหมือนถูกดึงดูดเข้าสู่ภาพลวงตาที่เสมือนจริง ทั้งนี้ยังสามารถทำให้ผู้ฟังหลงใหลอยู่ในอารมณ์ความรู้สึกของฤดูใบไม้ร่วงในรัสเซียที่กำลังจะจากไปอีกด้วย

สรุปและอภิปรายผล (Conclusion and Discussion)

จากการศึกษาวิจัยพบว่าไซคอฟลิกซึ่งเป็นผู้ประพันธ์เพลงคนสำคัญคนหนึ่งในยุคโรแมนติก ประพันธ์บทเพลง *October* ซึ่งเป็นเพลงบทหนึ่งในชุด *The Seasons, Op.37a* ที่ได้รับแรงบันดาลใจมากจากบทกวี มีความโดดเด่นด้านทำนองที่ไพเราะแต่แฝงความรู้สึกเศร้าเป็นอย่างมาก เต็มไปด้วยจินตนาการ อารมณ์ที่ล่องลอยเป็นอิสระ มีการใช้คอร์ดโครมาติกที่ทำให้เกิดความเข้มข้นสะท้อนอารมณ์ และมีการตกย้ำความรู้สึกด้วยการซ้ำของทำนอง ผู้วิจัยเน้นศึกษาการตีความและการควบคุมเทคนิคการบรรเลง โดยเฉพาะการควบคุมน้ำหนักนิ้วและการใช้เพดัล เพื่อถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและบรรยากาศของบทเพลงให้ถูกต้องและชัดเจน สำหรับการแสดงบทเพลง *October* เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงเปียโนเดี่ยว จัดขึ้นเมื่อวันที่ 22 ธันวาคม พ.ศ.2565 เวลา 14.00 น. ณ สตูดิโอธรรว (นานาเหนือ) เวลาแสดงประมาณ 1 ชั่วโมง 20 นาที

Figure 1 Performance Poster

ข้อเสนอแนะ (Suggestions)

1. ผู้ที่ต้องการบรรเลงบทเพลง *October* สามารถอ่านบทความนี้เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาตีความ การบรรเลงและวิธีการฝึกซ้อม เพื่อให้เกิดความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดบทเพลงได้ตามจุดมุ่งหมายของผู้ประพันธ์เพลง

2. แนวทางการตีความการบรรเลงในการวิจัยครั้งนี้ ไม่เพียงแต่เป็นแนวทางในการเตรียมการแสดงบทเพลง *October* เท่านั้น แต่สามารถนำไปปรับใช้กับบทเพลงอื่น ๆ ของไซคอฟสกี รวมทั้งผลงานของผู้ประพันธ์เพลงในยุคโรแมนติกคนอื่นได้เช่นกัน

Bibliography

- Akepiriya, Supatcha. "Master Piano Recital by Supatcha Akepiriya." MA Thesis, Chulalongkorn University, 2022. (in Thai)
- Burns, Alex. "Pyotr Ilyich Tchaikovsky: The Seasons, Op.37a, No.10 (October)." Accessed October 5, 2022. <https://classicallexburns.com/2021/10/05/pyotr-ilyich-tchaikovsky-the-seasons-october-autumn-song>.
- Chulapan, Panjai. "Basic Principles in Pianoforte Playing and Piano Playing with Piano Questions Answered." *Rangsit Music Journal* 9, 1 (2014): 44-54. (in Thai)
- Pancharoen, Natchar. *Dictionary of Musical Terms*. 5th ed. Bangkok: Tana Press, 2021. (in Thai)
- Pancharoen, Natchar. *Form and Analysis*. 7th ed. Bangkok: Katecarat Press, 2022. (in Thai)
- Suttachitt, Narutt. *Music Appreciation: Classical Music*. 8th ed. Bangkok: Chulalongkorn University Press, 2011. (in Thai)